

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 JE Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

Verwijdering WSRP van de lijst voor 'pas toe of leg uit'

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	6. Open Standaarden		
Bijlagen:	Expertadvies en consultatiereacties		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	23 mei 2012	Versie	1.0
Betreft:	Verwijdering WSRP van de lijst voor 'pas toe of leg uit'		

Waarom is een keuze belangrijk?

WSRP is een door OASIS erkende internationale standaard die het mogelijk maakt dat een dienstverlener een webportaal inricht met behulp van webcomponenten van verschillende organisaties. Dit maakt geïntegreerde dienstverlening aan de eindgebruiker mogelijk. De standaard staat sinds 2009 op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Uit de herbeoordeling op basis van een verwijderverzoek is gebleken dat:

- De standaard onvoldoende draagvlak kent. De ingebruikname is in de praktijk achtergebleven. Daarnaast is de internationale ontwikkeling van de standaard gestagneerd.
- De standaard daardoor onvoldoende toegevoegde waarde biedt.

WSRP is voldoet daarmee niet langer aan de criteria voor opname op de lijst en dient te worden verwijderd.

Waarom kunt u met een 'gerust hart' instemmen met de verwijdering?

Het verwijderverzoek voor WSRP is in eerste instantie schriftelijk getoetst bij de voormalige expertgroep WSRP. Deze kon zich vinden in de verwijdering. Tegelijkertijd constateerden de experts dat het functionele toepassingsgebied onverminderd relevant is. Op verzoek van het Forum Standaardisatie is een nieuwe expertgroep bij elkaar gekomen om de verwijdering nader te beoordelen en mogelijke alternatieve standaarden voor invulling van het toepassingsgebied te identificeren. In de consultatie zijn 6 reacties ontvangen. Vijf onderschrijven het expertadvies. Eén respondent is het niet eens met de verwijdering.

Zijn er risico's verbonden aan de keuze?

Met de verwijdering zou het verkeerde signaal kunnen worden afgegeven dat het toepassingsgebied van WSRP niet relevant is. Vanwege het belang van het toepassingsgebied is het advies om rondom alternatieve standaarden, en met name OpenSocial, kennis te delen en ontwikkelingen in de gaten te houden.

Beslispunt

Datum
23 mei 2012

Het College Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met:

1. de verwijdering van WSRP versie 2.0 van de lijst voor 'pas toe of leg uit';
2. de additionele adviezen om:
 - a. het onderschrijven van het belang van standaardisatie binnen het volgende functioneel toepassingsgebied: "Het ontsluiten van applicatiefunctionaliteiten met als doel deze samen te brengen in een gepersonaliseerde web omgeving, waarbij de leverancier controle moet houden over het gedrag van de applicatiefunctionaliteit";
 - b. het oproepen van Antwoord voor Bedrijven en SURFnet om gezamenlijk een werkgroep op te richten waarin partijen use cases en ervaringen over standaarden binnen genoemd functioneel toepassingsgebied en met name over de veelbelovende standaard OpenSocial kunnen delen.
 - c. het laten faciliteren van deze werkgroep door Bureau Forum Standaardisatie en het oproepen van de werkgroep om het Forum Standaardisatie op de hoogte te houden van relevante ontwikkelingen binnen voorgesteld toepassingsgebied.

Toelichting

Waar gaat het inhoudelijk over?

WSRP is een door OASIS erkende internationale standaard die het eenvoudiger moet maken voor een dienstverlener een (keten)portaal in te richten met behulp van webcomponenten van verschillende (keten)organisaties. Deze portalen tonen en aggregeren informatie uit diverse bronnen en tonen de informatie op een compacte en overzichtelijke manier aan eindgebruikers.

Uit de herbeoordeling door de expertgroep is het volgende beeld naar voren gekomen dat de standaard op dit moment onvoldoende toegevoegde waarde biedt en draagvlak heeft om de verplichtstelling via de 'pas toe of leg uit'-lijst te rechtvaardigen.

Hoe is het proces verlopen?

- In november 2009 heeft het College Standaardisatie op advies van het Forum Standaardisatie WSRP opgenomen op de lijst met open standaarden voor 'pas toe of leg uit'.
- Een werkgroep van het technisch overleg Digikoppeling (voorheen OSB) heeft gekeken of, en zo ja hoe, een implementatieprofiel kan helpen bij de invoering van de standaard. Deze werkgroep is tot de conclusie gekomen om de uitwerking van het WSRP-profiel uit te stellen tot er een behoefte ontstaat aan het gebruik hiervan tussen verschillende overheden en heeft aan Forum en College geadviseerd om de standaard van de lijst te verwijderen.
- Het Forum Standaardisatie heeft naar aanleiding van dit verwijderverzoek de oorspronkelijke expertgroep geraadpleegd. Het expertadvies dat vervolgens is opgesteld, is in publieke consultatie gebracht.
- Op basis van dit expertadvies en de publieke consultatie, is een nieuwe expertgroep op 23 januari bijeengekomen om het verwijderverzoek te behandelen en vier alternatieven voor WSRP te onderzoeken.
- De expertgroep adviseerde voor verwijdering van WSRP van de lijst en ziet in OpenSocial een interessante kandidaat om het nieuwe toepassingsgebied in te vullen.

- Het expertadvies is publiekelijk geconsulteerd en hierop zijn 6 reacties binnengekomen. Vijf respondenten (Proxy Laboratories, BKWI, Belastingdienst, Ministerie van EL&I en KvK) onderschreven het advies van de expertgroep om WSRP van de lijst voor pas toe of leg uit te verwijderen. Eén respondent (Dimpact) is het niet eens met de verwijdering.
- De belangrijkste opmerkingen uit de consultatie zijn:
 - BKWI geeft aan dat de gebruikte argumentatie niet in alle gevallen steekhoudend is: er ontbreekt ten dele een gefundeerd advies waarbij onvoldoende wordt gekeken naar de redenen voor het achterblijven van draagvlak en daardoor, adoptie. BKWI is het wel met de expertgroep eens dat opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst de adoptie van de standaard niet heeft bevorderd en is het eens met de expertgroep om de standaard van de lijst te verwijderen.
 - BKWI wijst op het belang van 'pas toe of leg uit' voor het realiseren van hergebruik en geeft aan dat het van belang is dat het Forum Standaardisatie stevig handen en voeten geeft aan het vervolg om werkbare alternatieven te onderzoeken. Daarbij wijst BKWI met name op de noodzaak om pilots met alternatieven uit te voeren. Dit sluit aan bij het advies om een aantal partijen die reeds ervaring hebben structureel kennis te laten uitwisselen en relevante zaken te laten rapporteren aan het Forum Standaardisatie.
 - Dimpact geeft aan dat er sprake is van toegenomen draagvlak bij overheidspartijen, door ingebruikname van een portalproduct met ondersteuning voor WSRP bij een dertigtal gemeenten. De conclusie van de expertgroep is niet dat WSRP niet gebruikt moet worden. Maar wel dat er op dit moment onvoldoende toegevoegde waarde en draagvlak blijkt te zijn om WSRP verlicht te stellen. Het is van belang dat Dimpact actief aansluit bij de genoemde werkgroep.

Datum
23 mei 2012

Hoe scoren de standaard WSRP en alternatieven op de toetsingscriteria?

- *Open standaardisatieproces*
De expertgroep constateert dat er geen veranderingen zijn opgetreden in het standaardisatieproces en dat het standaardisatieproces nog steeds voldoende open is: de standaard is nog steeds in beheer bij OASIS.
- *Toegevoegde waarde*
De standaard biedt onvoldoende toegevoegde waarde binnen het gekozen domein. Voor sommige partijen is het nog steeds wel gewenst als er conform het toepassingsgebied van WSRP de mogelijkheid bestaat gebundeld logica en presentatie af te nemen, maar dit moet niet (meer) verplicht zijn voor alle partijen.
- *Draagvlak*
De standaard WSRP toont onvoldoende draagvlak, omdat ingebruikname in de praktijk is achtergebleven sinds opname op de lijst in 2009. De stagnering van (internationale) ontwikkelingen met betrekking tot implementatie en ontwikkeling van de standaard en het beperkte enthousiasme van de industrie laat de expertgroep bovendien twijfelen over toekomstvastheid van WSRP.

- *Opname bevordert de adoptie*

De lijst voor 'pas toe of leg uit' is, gegeven bovenstaande, naar mening van de expertgroep niet langer een gewenst middel om in te zetten ter bevordering van de adoptie van de standaard WSRP.

Datum
23 mei 2012

De expertgroep heeft verder een viertal alternatieve standaarden (W3C widgets, OpenSocial, XForms /XFrames/XUP, XRI Data Interchange) op hoofdlijnen beoordeeld op de toetsingscriteria en de mate waarin ze in staat zijn het nieuw gedefinieerde toepassingsgebied in te vullen. De OpenSocial-standaard is daarbij volgens de expertgroep een interessante standaard, omdat hij het nieuw geformuleerde toepassingsgebied goed invult.

Wat is de conclusie van de expertgroep en de consultatie?

De expertgroep adviseert unaniem WSRP te verwijderen van de lijst voor 'pas toe of leg uit'.

Als functioneel toepassingsgebied is voor WSRP oorspronkelijk voorgesteld:

Het bij elkaar brengen van webapplicaties die door verschillende organisaties worden aangeboden, waarbij de leverancier van de webapplicatie controle moet houden over gedrag en presentatie van de webapplicatie.

Voor sommige partijen (zoals Antwoord voor Bedrijven) is het ook nog steeds gewenst als er daarbij ook gebundelde logica en presentatie afgenomen kan worden, maar dit moet niet (meer) verplicht zijn. Er is wel behoefte vanuit de afnemer om richtlijnen te kunnen geven m.b.t. presentatie opmaak en stijl indien deze gebundeld meegeleverd wordt. Als aanpassing voor een functioneel relevant toepassingsgebied stelt de expertgroep daarom voor:

Het ontsluiten van applicatiefunctionaliteiten met als doel deze samen te brengen in een gepersonaliseerde web omgeving, waarbij de leverancier controle moet houden over het gedrag van de applicatiefunctionaliteit.

Het ontkoppelen van functionaliteit en presentatie is het kenmerkende verschil t.o.v. het oorspronkelijke toepassingsgebied van WSRP. De 'open data' gedachte maakt een dwingende presentatievorm niet langer relevant. Zowel voor data als logica, wordt de regie van de presentatie meer aan de afnemer gelaten.

Omdat het expertadvies een verwijderverzoek betreft, is het vaststellen van een (nieuw) organisatorisch werkingsgebied niet van toepassing.

Standaarden voor integratie in portalen zijn echter wel degelijk relevant door de ontwikkelingen rond eOverheid, trajecten om een compactere rijksdienst te realiseren en andere initiatieven die besparing en samenwerking binnen de overheid beogen. Naast WSRP worden tegelijkertijd nieuwe initiatieven op dit toepassingsgebied ontplooid die voor nieuwe ontwikkelingen zorgen en daarom de aandacht verdienen (o.a. OpenSocial, W3C widgets). Deze standaarden bieden nieuwe/andere oplossingsmogelijkheden met betrekking tot hergebruik van informatie, applicatielogica en presentatievorm.

Daarbij heeft de expertgroep vastgesteld, dat momenteel geen van de onderzochte alternatieve standaarden, afzonderlijk noch tezamen, de potentiële functionaliteit van WSRP volledig afdekt. Met name de OpenSocial standaard biedt wel extra

mogelijkheden, boven die van WSRP, zoals sterke ondersteuning voor personalisatie en gebruik en inzet van nieuwe (web) technologieën en aanvullende standaarden. Omdat OpenSocial nog sterk in ontwikkeling is, ziet de expertgroep dit op moment van schrijven nog niet als een kandidaat voor opname op de lijst voor 'pas toe of leg uit'.

Datum
23 mei 2012

Welke additionele adviezen zijn er ten aanzien van de adoptie van de standaard?

De expertgroep doet Forum Standaardisatie de volgende aanvullende aanbevelingen:

- Volg als Forum Standaardisatie de ontwikkeling rondom standaarden die het mogelijk maken webapplicatie functionaliteit te ontsluiten conform hierboven genoemd toepassingsgebied, met name rond de veelbelovende standaard OpenSocial.
- Roep als Forum Standaardisatie gebruikspartijen (bijv. BKWI, Logius, UWV) en partijen betrokken bij de realisatie/implementatie van portaltechnologie bij de overheid op om use cases rondom OpenSocial te delen en met elkaar in contact en overleg te treden. Laat deze groep het Forum op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen rondom OpenSocial.
- Organiseer als Forum één of meerdere sessies om kennis over dit onderwerp te delen en geïnteresseerden over de mogelijkheden te informeren. SURFnet zet reeds op uitgebreide schaal OpenSocial gebaseerde technologie in voor haar SURFconext platform en is bereid om expertise en ervaring met OpenSocial in te brengen voor dergelijke sessies. Diverse instellingen in het Nederlandse hoger onderwijs hebben dit ook reeds gedaan of staan op het punt dit te gaan doen in 2012. Antwoord voor Bedrijven, dat nu al OpenSocial gebruikt, kan ook gebruikservaring inbrengen.

Bijlagen

(zie: <https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/open-standaard/wsrp-verwijderverzoek>)

- Expertadvies Alternatieven WSRP, 13 februari 2012
- Overzicht reacties consultatieronde:
 - Belastingdienst
 - BKWI
 - Dimpact
 - KvK
 - Ministerie van EL&I
 - Proxy Laboratories